

Maineka välis- ja julgeolekupoliitika konverentsi Brussels Forum 2013 avapäeval esines ka president Toomas Hendrik Ilves, kes osales arutelus Euroopa majanduskriisi ning Põhja- ja Lõuna-Euroopa kultuuriliste erinevuste teemal.

Kuna tasakaalustatud majandusega riigid kipuvad kuuluma põhjamaisesse, luterlikku kultuuriruumi, siis kas majanduskriis peegeldab tsivilisatsioonide vahelist erinevust, küsiti konverentsil esinejatelt.

President Ilvese sõnul ei näita Euroopa riikide majanduse erinev seisukord niivõrd põhja ja lõuna vahelist kultuurilist lõhet, vaid siin peegeldub ka Lääne-Euroopa varasem kõrk suhtumine Ida-Euroopasse.

"Kui Ida-Euroopa riigid – näiteks Läti, Eesti, Leedu, Poola – on täitnud reeglid ja teinud kõik, et aidata teisi, kohtab mõnel pool Euroopas endiselt kartlikku muret ida-eurooplaste pärast," nentis Eesti riigipea.

Ta rõhutas, et Euroopa demokraatia probleemiks ei ole Brüsselist tulevad käsud, vaid ebaühtlus ühiste reeglite järgimises.

"Kui Lõuna-Euroopas tõuseb populism vastureaktsioonina kasinusmeetmetele, siis Põhja-Euroopas tõuseb populism sellest, et kodanikud ei nõustu enam valitsuste otsustega pakkuda tagatise riikidele, kes ühiselt kokku lepitud reeglitest kinni ei pea," ütles president Ilves.

"Euroopa-vastasel populismil on Põhja-Euroopas rohkem võimu kui adutakse," sõnas ta. "Ka siis, kui populistlikud liikumised ei pääse valitsusse, võivad nad poliitikat oluliselt mõjutada ja teha normaalse poliitilise otsustamise võimatuks."

"Euroopal läheb hästi seni, kuni suured erakonnad Euroopa Liidu liikmesriikides on peamiselt euroopameelsed. Aga muret teeb see, et Euroopa-vastased meeleolud on hakanud kasvama ka suurte erakondade sees," ütles president Ilves. "Kui esile kerkivad uued, noored erakonnad

on praegustest euroopavastasemad, siis on meil 10-15 aasta pärast tõsine probleem."

Kultuurilised erinevused ei tähenda, et ühiste lahenduste leidmine oleks võimatu, tõeses Eesti riigipea, kelle sõnul vajab Euroopa toimivamaid institutsioone ja tõhusamat järelvalvet ühisreeglitest kinnipidamiseks, samuti ka senisest rohkem avatud debatti liikmesriikides Euroopas toimuva kohta.

Eesti riigipea esines koos Itaalia endise peaministri Francesco Frattini, Euroopa Parlamendi mõjuka saadiku Alexander Lambsdorffi ja Kreeka endise valitsusjuhi Georgios Papandreouga. Konverentsi Brussels Forum 2013 nimekate esinejate hulgas on veel ajaloolane Timothy Garton Ash, Euroopa Komisjoni aseesimees, Euroopa Liidu välisasjade kõrge esindaja Catherine Ashton jpt.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229